

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 5C/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200138
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3719200138.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa JUDr. Dagmar Mišúnová, v spore žalobcu U. C., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. H. XXX, zastúpeného JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., so sídlom Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 12 000,- Eur, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 12 000,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa upravenou žalobou domáhal zaplatenia 12 000,- eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 19.5.2018 do zaplatenia. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.01.2016, sp. zn. 10C/231/2014-149 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.01.2018, sp. zn. 6Co/176/2017-196, bol zaviazaný zaplatiť G. F., A.. XX.XX.XXXX, sumu vo výške 12 000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla v dôsledku toho, že jeho syn W. C. viedol motorové vozidlo Volkswagen Sharan ev. č. W. na úseku cesty II/507 v smere od Bytče do Považskej Bystrici, kde v Považskom Podhradí zachytil pravou stranou chodkyňu Q. F., A.. XX.XX.XXXX, ktorá na následky dopravnej nehody zomrela. Ako prevádzkovateľ motorového vozidla z titulu objektívnej zodpovednosti súdom ustálenú výšku nemajetkovej ujmy uhradil G. F. dňa 18.05.2018 na jej bankový účet. Prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovanú, aby mu z titulu zákonného poistenia nahradila toto finančné plnenie, ktoré uhradil na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Žalovaná svojim prípisom, ktorý doručila právnemu zástupcovi dňa 07.05.2018 uvedené odmietla plniť. Má za to, že z titulu zaplatenia jeho zákonného poistenia je žalovaná povinná mu túto finančnú ujmu nahradiť. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR ÚS II. 84/2016, kde sťažnosť poisťovne bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená s tým, že zo zákonného poistenia je poistená aj nemajetková ujma. Tiež poukázal na § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, v zmysle ktorého by mala poisťovňa uhrádzať škodu poškodenému, avšak žalovaná odmietla vstúpiť do konania sp. zn. 7C/169/2015. Ďalej poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C 22/12 O. M. F. H. F.Í. s poukazom na čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166 EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, na čl. I. a II. ods. 2 II. Smernice Rady 84/5 EHS z 30.12.1983, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/14ES z 11.05.2005 a na čl. I., III. Smernice Rady 90/232 EHS zo 14.05.1990. V zmysle vyššie uvedeného vyplýva, že z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa má uhrádzať aj

náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí, usmrtených pri dopravnej nehode, keďže právny poriadok SR v ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka náhradu nemajetkovej ujmy upravuje. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení k žalobe pripojil: Výzvu na úhradu zo dňa 19.04.2018, Oznámenie o poukázaní náhrady škody zo dňa 07.05.2018, Výpis zo živnostenského registra a Platobný príkaz na úhradu zo dňa 18.05.2018.

2. Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Namietala svoju pasívnu vecnú legitímáciu s odôvodnením, že nemajetková ujma nie je a ani nemôže byť krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, keďže špeciálna úprava v § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. taxatívne určuje okruh poistením krytých nárokov, pričom nemajetková ujma medzi nimi nie je. Navyše žalobca sa v pôvodnom konaní nechal zaviazat' na úhradu premlčanej pohľadávky bez toho, aby takúto námietku vzniesol. Následne potom nie je možné domáhať sa od poisťovateľa úhrady poistného plnenie, pokiaľ v pôvodnom konaní žalobca nevedol svoju obranu riadne a nevzniesol elementárnu námietku, ktorá by spôsobila úspech v spore. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. 847/2016 s tvrdením, že z neho vyplýva právne posúdenie vecí o pasívnej legitímácii žalovanej. Ústavný súd nevyslovil a ani nemohol (nebol oprávnený) vysloviť právny názor na otázku, či nepriamy účinok smernice, resp. eurokonformný výklad je v rozpore so zásadou contra legem alebo nie. Vzhľadom na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 je toho názoru, že ústavný súd nemá oprávnenie a zjavne ani ambíciu posudzovať, resp. zjednocovať právne názory všeobecných súdov (môže to vykonávať jedine NS SR), môže ich hodnotiť iba z hľadiska, či tieto právne názory nevedú k ústavnej neudržateľnosti. Ústavný súd preto neriešil právnu otázku, či nepriamy účinok smernice, resp. eurokonformný výklad je v rozpore so zásadou contra legem, pričom iba v rámci svojej kompetencie hodnotil, či je toto konkrétne posudzované rozhodnutie v poriadku z hľadiska ústavnosti, teda, či nie je arbitrárne a či je riadne odôvodnené. Z uvedeného je potom zrejmé, že ústavný súd nehodnotil a ani nemohol hodnotiť právny názor ako taký, čo je vysoko pravdepodobné a rovnako by ako zjavne neopodstatnenú odmietol aj sťažnosť poškodených proti rozhodnutiu, ktorým by sa prezentoval opačný názor, že majetková ujma nie je poistením krytá. Naopak, rozhodnutia NS SR vychádzajú z vlastného názoru bez odkazovania na rozhodnutia iných orgánov a plne rešpektujú, že hodnotiť, meniť a zjednocovať názor všeobecných súdov môže jedine NS SR, ktorý svojimi rozhodnutiami, napr. sp. zn. 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011, 3Cdo/301/2012 a 8Cdo/219/2016, svoj názor už jednoznačne prezentoval, a preto má za to, že nemajetková ujma nie je a nemôže byť krytá povinným zmluvným poistením, nakoľko opačný názor by bol v rozpore so zásadou contra legem. Rovnako je zrejmé, že zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva, pričom je tiež obmedzený všeobecnými právnymi zásadami, akými sú predovšetkým zásada právnej istoty a zákazu retroaktivity. Eurokonformný výklad má svoje limity, pričom jedným zo zásadných obmedzení je princíp právnej istoty, ktorý musí byť dodržaný. Odvolanie sa na princíp právnej istoty by malo umožniť vnútroštátnym súdom, aby neboli nútené k výkladu vnútroštátneho práva, ktorý ide nad rámec toho, čo môže jednotliviec legitímne očakávať. NS SR mal vo svojich rozhodnutiach jednoznačne ten právny názor, že nemajetkovú ujmu a náhradu škody nie je možné stotožňovať, nevidí za legitímne, aby sa extenzívnym výkladom rozširoval okruh poistených nárokov. Pojem náhrada škody nie je možné žiadnym výkladom legitímne vyložiť ako náhrada škody + náhrada nemajetkovej ujmy, napr. aj s poukazom na § 16 Občianskeho zákonníka. Poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 15.05.2017, sp. zn. 8Cdo/219/2016, v ktorom je prezentovaný názor, že nemajetková ujma nie je a ani žiadnym výkladom nemôže byť povinným zmluvným poistením krytá. V prípade, že žalobca trvá na tom, že nemajetková ujma patrí výkladovo pod pojem škoda, mal v pôvodnom konaní vzniesť námietku premlčania, nakoľko sa nechal zaviazat' na náhradu škody, ktorá bola premlčaná a takýto nárok nie je možné spätne preplatiť cez povinné zmluvné poistenie. Ak pojem škoda zahŕňa pojem nemajetková ujma, mala by sa na nemajetkovú ujmu potom vzťahovať úprava § 106 Občianskeho zákonníka a práva by sa mali premlčať v 2-ročnej lehote, t.j. najneskôr 07.11.2013, rovnako ako napr. sťaženie spoločenského uplatnenia a bolestné, ktoré súd tiež svojou povahou nemajetkovou ujmu zahrnutou pod náhradu škody. V pôvodnom konaní totiž bola uplatnená nemajetková ujma, ktorá vznikla 07.11.2011 a žaloba bola podaná až v roku 2014. Premlčacia doba však reálne uplynula už 07.11.2013 a žalobca premlčanie v pôvodnom konaní nepochopiteľne túto nenamietal. Žalobca podľa jej názoru neprijateľne mieša, resp. kombinuje právnu úpravu nemajetkovej ujmy v tom smere, že výhody právnej úpravy náhrady škody vzťahuje aj na nemajetkovú ujmu, ale nevýhody úpravy náhrady škody už na nemajetkovú ujmu neuplatňuje (kratšie plynutie premlčacích lehôt, spoluvina a pod.). Kombinovanie výhod a nevýhod právnej úpravy pri jednotlivých nárokoch takýmto spôsobom vyvoláva dojem špekulácií. Rovnako za nedôvodný považuje uplatňovaný úrok z omeškania, nakoľko žalobca by mal zohľadniť isté špecifiká,

keďže žaloval poisťovateľa v tom smere, že právna úprava priznávajúca právo na úroky z omeškania je voči poisťovateľovi osobitá. Z § 11 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. je zrejmé, že poškodený má nárok na úroky z omeškania až vtedy, pokiaľ poisťovateľ do troch mesiacov od nahlásenia poistnej udalosti neskončí prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu plnenia a neuhradí preukázané nároky alebo v tejto lehote nepodá ani vysvetlenie, prečo plnenie nepoukázal. Keďže je zrejmé, že nedošlo zo strany žalovanej k omeškaniu, nie je podľa jej názoru dôvodné úrok z omeškania žalobcovi priznať. Nároky žalobcu jednak neboli hodnoverne preukázané (nárok nie je poistením krytý a v čase uplatnenia na súde v pôvodnom konaní bol už aj premlčaný) a jednak bolo z jej strany podané vysvetlenie, prečo plnenie nepoukázala. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.03.2018, sp. zn. 26Co/233/2017 ako i rozhodnutie NS SR zo dňa 22.11.2018, č.k. 3Cdo/145/2017. K vyjadreniu pripojila: Odlišné stanovisko sudcu P. L., sp. zn. I. ÚS 206/2015, Odlišné stanovisko sudcu D. P. k rozhodnutiu II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 847/2016.

3. Žalobca sa nestotožnil s námietkou o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej. Poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 31.06.2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, v ktorom podával generálny prokurátor SR dovolanie a ktoré dovolanie bolo zamietnuté. Rovnako, ak žalovaná mu vyčíta, že v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 10C/231/2014, nevzniesol námietku premlčania, táto je právne nedôvodná, nakoľko Občiansky zákonník výslovne hovorí o premlčateľnosti majetkových práv. Výkladom a contrario možno dospieť k názoru, že sa nepremlčujú práva osobné, ako napr. právo na ochranu osobnosti podľa § 11 OZ. Okrem iného sa nepremlčuje právo na poskytovanie primeraného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku žalovanej ohľadne úroku z omeškania, žalovaná odmietla vstúpiť do konania sp.zn. 10C/231/2014 vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica, a preto uvedené nároky nemožno aplikovať pod jej zodpovednosť v zmysle zákona č. 381/2011 Z.z.. Žalovanej doručil rozsudok súdu prvej inštancie ako aj odvolací rozsudok s tým, že podľa nich plnil G. F.Í. 12 000,- eur a žiadal ich od žalovanej uhradiť, pričom žalovaná na toto reagovala podaním doručeným jeho právnomu zástupcovi dňa 07.05.2018 a v ktorom uviedla, že nemá povinnosť z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu plniť, preto žiada priznať úrok z omeškania od 19.05.2018, keďže prisúdenú čiastku nemajetkovej ujmy uhradil dňa 18.05.2018. Poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, v ktorom súd v bode 28., 29., 30. a 31. svojho odôvodnenia uviedol, že aj nemajetková ujma pri dopravnej nehode, pri ktorej došlo k usmrteniu je aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia, a preto, keďže riadne plnil, poistné plnenie žiada nahradiť od žalovanej titulom zákonného poistenia. K vyjadreniu pripojil: Vyjadrenie žalovanej zo dňa 01.03.2016.

4. Žalovaná nesúhlasila s právnym názorom žalobcu. Uviedla, že podľa ustálenej judikatúry je zrejmé, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy a ako každé iné majetkové právo sa premlčuje. Počiatok plynutia premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Týmto okamihom je smrteľná dopravná nehoda a premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Po uplynutí premlčacej lehoty môže žalovaný prirodzene namietat' premlčanie náhrady nemajetkovej ujmy. Na premlčanie prihliadne súd len ak je námietka premlčania vznesená. Premlčané právo nemôže súd priznať. Toto všetko žalobca v pôvodnom konaní sp. zn. 10C/231/2014 nevykonal, t. j. námietku premlčania nevzniesol, čím znemožnil plný úspech v spore, a to iba pre jeho nesprávny právny názor, že takéto práva sa nepremlčujú. V prípade úroku z omeškania má za to, že keďže žalobca nežiada už priznať úrok z omeškania od 08.05.2018, ale od 19.05.2018, v tejto časti zobral žalobu späť. Avšak aj tento dátum je podľa žalovanej nesprávny, nakoľko žalobca ho o vykonanej úhrade 12 000,- eur neinformoval a dozvedela sa to až z podanej žaloby, pričom v podanej žalobe bola žalovaná nesprávne označená. Výzvu zo dňa 19.04.2018 vníma ako irelevantnú, keďže bola zaslaná ešte pred uhradením predmetnej sumy a jednak ju zaslal právny zástupca bez platného plnomocenstva, nakoľko toto mu bolo udelené až dňa 07.08.2018.

5. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na doterajších vyjadreniach. Znova poukázal na to, že v konaní sp. zn. 10C/231/2014 žalovaná odmietla vstúpiť do konania ako vedľajší účastník, a teda v tomto konaní, keby neodmietla vstúpiť, mohla uplatniť námietku premlčania, na ktorú sa odvoláva. Z komentára § 100 jednoznačne vyplýva, že ich uplatnené nároky sa nepremlčujú. Tiež poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6MCdo/12016 aj rozhodnutie Ústavného súdu SR ÚS II. 847/2016, z ktorých vyplýva, že nemajetková ujma sa nepremlčuje v zmysle § 11 OZ a zjavne si to žalovaná

vyložila ako škodu v širšom zmysle. Pokiaľ ide o rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, toto sa netýka predmetnej kauzy. Je pravdou, že z výpisu zo živnostenského registra bola podnikateľská činnosť žalobcu ukončená ku dňu 10.06.2012, avšak nehoda sa stala dňa 07.11.2011 a na posúdenie zodpovednosti je rozhodný stav, kto bol prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, čo bolo jednoznačne preukázané, že išlo o fyzickú osobu.

6. Zástupca žalovanej na pojednávaní namietal svoju pasívnu legitímáciu, keďže takéto práva žalovanej nevyplývajú zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení. Poukázal na to, že žalobca dôsledne nevyužil svoju povinnosť zodpovedne sa starať o predmet sporu v konaní sp. zn. 10C/231/2014 a má za to, že práva podľa § 11 sú premlčateľné, pričom podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.06.2018, sp. zn. 8Co/106/2018, sa premlčujú v 2-ročnej premlčacej lehote. Navyiac žaloba bola podaná proti subjektu, o ktorom sa rozhodlo v roku 2014, pričom tento zanikol už v roku 2012 a proti takémuto neexistujúcemu subjektu bol vynesený aj rozsudok, z ktorého žalobca plnil. Aktívne legitimovaný nie je ani žalobca, na ktorého neprešlo právo a povinnosť žalovanej rovnako nevyplýva ani z ustanovenia § 5 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. Je síce pravdou, že v čase nehody bol prevádzkovateľom vozidla U. C. - Q. W., avšak pred podaním žaloby tento subjekt zanikol, teda ak by žalobca namietal, že takýto subjekt neexistuje, mohol tento spor vyhrať.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením Výzvy na úhradu zo dňa 19.04.2018, Oznámenia o poukázaní náhrady škody zo dňa 07.05.2018, Výpisu zo živnostenského registra U. C. Q. - W., Platobného príkazu na úhradu zo dňa 18.05.2018, Vyjadrenia žalovanej zo dňa 01.03.2016, spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10C/231/2014.

8. Z výpisu zo živnostenského registra súd zistil, že žalobca podnikal pod obchodným menom U. C. Q.Y. - W. s miestom podnikania Q. H. XXX, IČO: 33 741 735. Podnikateľský subjekt ukončil svoju podnikateľskú činnosť ku dňu 10.06.2012.

9. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.01.2016, sp. zn. 10C/231/2014-149 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.01.2018, sp. zn. 6Co/176/2017-196, právoplatným a vykonateľným dňa 20.03.2018, súd, okrem iného, zaviazal žalobcu (v procesnom postavení žalovaného v 2/ označeného ako živnostník U. C. Q. - W., IČO: 33741735) uhradiť G. F. (v procesnom postavení žalobkyne) sumu 12 000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanú označila G. F. (v danom konaní žalobkyňa) ako vedľajšieho účastníka s odôvodnením potreby jej vstupu do konania s poukazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ v zmysle ktorej, pod pojmom ujma na zdraví je potrebné subsumovať akúkoľvek ujmu. Žalovaná listom zo dňa 22.12.2014 oznámila súdu, že do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaných nevstupuje, pričom vyslovila právny názor, že slovenská právna úprava striktné rozlišuje medzi nárokom na náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. OZ a právom na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a nasl. OZ, pričom nezahŕňa nemajetkovú ujmu do poistného krytia povinným zmluvným poistením v zmysle § 4 ods.2 a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. Vzhľadom na uvedené, nemá právny záujem na výsledku konania, a preto nevstúpila do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaných. Tiež z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca (v procesnom postavení žalovaného v 2/ rade) vlastnil motorové vozidlo, ktorým jeho syn - zamestnanec (v procesnom postavení žalovaného v 1/ rade) spôsobil dopravnú nehodu. V čase nehody bolo motorové vozidlo poistené, z titulu zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, proti ktorej, vo vtedajšom konaní žalobkyňa, žalobu nepodala a žiadala, aby táto spoločnosť vystupovala vtedajších žalovaných v pozícii vedľajšieho účastníka. Súd v predmetnom rozsudku určil, že za spôsobenú škodu, ale aj nemajetkovú ujmu, ktorej sa vo vtedajšom konaní žalobkyňa domáhala, nesie zodpovednosť výlučne žalobca (v procesnom postavení žalovaného v 2/ rade) ako zamestnávateľ, vo vtedajšom konaní, žalovaného v 1/ rade. Vzhľadom na uvedené, potom súd zaviazal žalobcu (v procesnom postavení žalovaného v 2/ rade) zaplatiť G. F. (v procesnom postavení žalobkyne) sumu 12 000,- eur, ktorá bola podľa jeho názoru primeranou.

10. Vo vyjadrení zo dňa 01.03.2016 žalovaná oznámila žalobcovi, že nevstúpi do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v právnej veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 10C/231/2014, ktoré stanovisko oznámila žalovaná aj súdu. Žalovaná bola toho názoru, že náhrada

nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a poukázala na rozhodnutie ESD vo veci M. I. F., M..

11. Výzvou zo dňa 19.04.2018 právny zástupca žalobcu požiadal žalovanú o úhradu sumy 12 000,- eur na účet G. F., na ktorú sumu bol žalobca zaviazaný jej ju uhradiť na základe rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.01.2016, sp. zn. 10C/231/2014-149 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.01.2018, sp. zn. 6Co/176/2017-196. Zároveň vo výzve uviedol, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj ako nemajetkovú ujmu. Rovnako vo výzve poukázal žalovanej na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 10.11.2016, sp. zn. II. ÚS 847/2016, na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 06.05.2010 vo veci C 63/09 a na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci M. sp. zn. C 22/12.

12. Z oznámenia o poukázaní náhrady škody zo dňa 07.05.2018 vyplýva, že žalovaná oznámila žalobcovi, že pri likvidácii poisťovnej udalosti postupuje v zmysle právnych predpisov platných v Slovenskej republike, konkrétne podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a príslušných ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP a § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právna úprava zodpovednosti za škodu neurčuje, ani sa neodvoláva na iné právne predpisy, ktoré by určovali, že v prípade smrti je poškodeným rodinný príslušník zomretého. Ochrana osobnosti podľa § 11, § 13 a § 15 OZ je ďalším právnym inštitútom. Nároky vyplývajúce z § 11 a následne § 13 OZ nespádajú medzi nároky z titulu zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v inej časti OZ. Uviedla, že PZP sa týka poistenia zodpovednosti za škodu vzniknutú prevádzkou motorového vozidla, preto sa nevzťahuje na iné nároky, ktoré takýto charakter škody nemajú. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná uviedla žalobcovi, že nemá povinnosť z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vysporiadať predmetný uplatnený nárok.

13. Platobným príkazom na úhradu zo dňa 18.05.2018 žalobca vykonal úhradu (transakciu) sumy 12 000,- eur na účet SK42 0900 0000 0051 0790 9810 s variabilným symbolom 13313.

14. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/1/2019-48 zo dňa 17.6.2019, ktorým konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 12.000,- eur od 08.05.2018 do 18.05.2018 zastavil a žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi 12.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 93,28 %, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa pôvodnou žalobou domáhal proti žalovanej poisťovni zaplatenia 12.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 08.05.2018 do zaplatenia z dôvodu nahradenia finančného plnenia, náhrady nemajetkovej ujmy zaplatenej ním ako prevádzkovateľom motorového vozidla poškodenej G. F. z titulu jeho objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.01.2016, č.k. 10C/231/2014-149 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.01.2018, č.k. 6Co/176/2017-196. Vzhľadom na to, že žalobca vzal svoju žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 12.000,- eur od 08.05.2018 do 18.05.2018 späť skôr, než sa začalo pojednávanie, konanie v tejto časti zastavil bez súhlasu žalovaného. K námietke pasívnej legitímácie vznesenej žalovanou poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 8/2018 a R 61/2018, ktorou ustálenou právnou praxou bol prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu, na ktoré poukázala žalovaná vo svojich písomných podaniach. Ďalej uviedol, že, pokiaľ žalovaná namieta, že žalobca v pôvodnom konaní mal vzniesť námietku premlčania nároku na nemajetkovú ujmu a nehájil si správne svoje práva, potom podľa jeho názoru, samotná žalovaná mala možnosť v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 10C/231/2014 možnosť vstúpiť do predmetného konania ako vedľajší účastník na strane žalovaných a vzniesť námietku premlčania, avšak tak neurobila, pričom už v čase predmetného rozhodnutia súdna prax uvádzala, že poisťovne sú vecne pasívne legitimované v sporoch vzniknutých z povinného zmluvného poistenia, a preto jej obrana, že si žalobca neplnil svedomito svoje práva a povinnosti, neobstojí. Ďalej sa zoberal námietkou žalobcu, že právo na ochranu osobnosti a s tým spojená aj nemajetková ujma sa nepremlčuje. Súd k danej problematike poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu, rozsudok zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 2Cdo/194/2011 (ako judikát R 58/2014 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky), podľa ktorých právo na náhradu

nemajetkovej ujmy v peniazoch je majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Vzhľadom na § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení ako i na skutočnosť, že náhradu nemajetkovej ujmy uhradil pozostalej sám žalobca, ktorou úhradou mu vznikla škoda, je žalobca oprávnený, resp. má z poistenia zodpovednosti právo, aby mu žalovaná uhradila uplatnený a preukázaný nárok na náhradu škodu v zmysle intencií zákona o povinnom zmluvnom poistení, a preto žalobe v tejto časti ako dôvodnej vyhovel. Ďalej uviedol, že náhrada škody žiadaná zo strany žalovanej nie je premlčaná v zmysle ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka. Keďže bolo preukázané, že žalobca uhradil nemajetkovú ujmu dňa 18.05.2018, od nasledujúceho dňa začína plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota, nakoľko v deň úhrady žalobca (v postavení poškodeného) mal vedomosť nielen o zodpovednom subjekte ale i o vzniknutej škode. Právo na náhradu škody by preukázateľne uplynulo v posledný deň lehoty, t.j. 18.05.2020, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 16.01.2019, teda v lehote. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, žalobu v tejto časti zamietol. Žalobca po zaplatení nemajetkovej ujmy, ku ktorej úhrade došlo až dňa 18.05.2018, nepožiadaval žalovanú o plnenie, a preto sa žalovaná nemohla dostať do omeškania s plnením dlhu. O trovách sporu rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Vec právne posúdil podľa § 4 ods. 2, 4, § 5 ods. 1 písm. d), § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 13 ods. 2, § 100 ods. 1, § 100 ods. 2 veta prvá, § 101, § 106 ods. 1, 2, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 144 Civilného sporového poriadku.

15. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku, ktorým súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi 12.000,- eur, podala žalovaná včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná jej trovy konania. Uviedla, že škodu nemôže žalobca požadovať od nej, nakoľko v pôvodnom spore sp. zn. 10C/231/2014 nevedol riadne obranu z dôvodu, že nevzniesol námietku premlčania. Vytýkala žalobcovi, že v pôvodnom konaní nenamietal premlčanie v rámci 2-ročnej lehoty podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Poukazovala na obranu žalobcu, že túto námietku nevzniesol z dôvodu jeho názoru, že takéto práva sa nepremlčujú. Skutočnosť, že pohľadávka poškodenej v pôvodnom konaní bola premlčaná, je podľa nej zjavné. Ďalej vytýkala, že žalobca v pôvodnom konaní nenamietal, že poškodená žalovala neexistujúci subjekt. Odmietnutie úhrady plnenia opiera o § 5 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. t.j., že poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorú poistený uhradil alebo sa zaviazal uhradiť nad rámec ustanovený osobitnými predpismi resp. poisťovateľ je oprávnený plnenie sčasti alebo úplne odmietnuť, ak poistený sa zaviazal uhradiť premlčanú pohľadávku. Prvostupňový súd sa však s jej námietkami vôbec nevysporiadal. Nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že, pokiaľ poisťovateľ nevstúpi do konania, tak jeho poistený môže vypustiť starostlivosť o riadnu obranu v spore. S takýmto výkladom by potom boli ustanovenia § 5 zákona č. 381/2001 Z.z. úplne nepoužiteľné, nakoľko uvádza situácie, ku ktorým dochádza v neprítomnosti poisťovateľa a kladie nároky na správanie poisteného práve v takýchto prípadoch. Namietala nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd sa totiž žiadnym spôsobom nevyjadril k jej námietkam, že žalobca sa v pôvodnom spore jednak zaviazal na úhradu premlčanej pohľadávky a žalovaný ani právne neexistoval v čase podania žaloby. Na základe všetkých spomenutých okolností je dané jej právo odmietnuť poskytnutie poistného plnenia v zmysle § 5 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z.

16. Uznesením č.k. 27Co/146/2019-67 zo dňa 25.8.2020 krajský súd citovaný rozsudok vo výroku, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 12.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a výroku o náhrade trov konania zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že žalovaná sa tak v odvolaní ako aj vo svojom vyjadrení pred súdom prvej inštancie (viď zápisnica o pojednávaní č. I. 46 p. v. spisu) bránila poukazom na § 5 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré ustanovenia upravujú možné výluky z poistného krytia, teda prípady, kedy poisťovňa nie je povinná plniť, poskytnúť poistné plnenie poistenému, hoci sú splnené podmienky podľa § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení, o ktorý prípad v tomto spore ide. S uvedenou obranou žalovanej sa súd prvej inštancie v odôvodnení nevyporiadal, právne ju neposudzoval. Súd prvej inštancie nevysvetľuje, či žalovanou namietané skutočnosti, pokiaľ sú pravdivé, sú alebo nie sú podľa jeho názoru prípadmi výluky z poistného krytia v zmysle uplatňovaného § 5 ods. 1 písm. d) a ods. 2 resp. či iná skutočnosť (s uvedením právneho dôvodu) nebráni poisťovní v uplatňovaní výluky, hoci ide o otázky, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie vo veci. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie nevyriešil otázku premlčacej lehoty, ktorú vzniesla žalovaná, teda podľa

ktorého ustanovenia Občianskeho zákonníka sa premlčanie práva v tomto prípade riadi (či podľa v ods. 26 rozsudku citovaného § 101 Občianskeho zákonníka alebo podľa žalovanej dožadovaného § 106 Občianskeho zákonníka) a už vôbec nerieši premlčanie v konkrétnom prípade (teda nedáva odpoveď na otázku, či bolo dôvodné vzniesť námietku premlčania v predošlom spore). Samozrejme vyriešenie tejto otázky by bolo významné pre daný spor len v prípade, ak by dospel k záveru, že podmienkou pre požadovanie a poskytnutie poistného plnenia žalobcovi, ktorý nárok je predmetom tohto sporu, bolo vznesenie námietky premlčania žalobcom v predošlom konaní, čo predpokladá vysporiadanie sa s otázkami definovanými v predchádzajúcom odseku. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť právny vzťah medzi sporovými stranami s riadnym a náležitým zdôvodnením právneho posúdenia, riadne sa zaoberať návrhmi, argumentmi a námietkami, teda prostriedkami procesnej obrany i procesného útoku oboch strán sporu, dať na ne jasnú odpoveď, aby bolo celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov rozhodol, uviesť ustanovenia právnych predpisov, ktoré aplikuje a z ktorých vyvodzuje svoje právne závery. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

17. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a nariadil vo veci pojednávanie.

18. Žalobca v celom rozsahu zotrval na doterajších písomných ako aj ústnych vyjadreniach a žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že suma vo výške 12.000 €, ktorú uhradil G. F. na základe súdnych rozhodnutí, predstavovala nemajetkovú ujmu vzniknutú pri dopravnej nehode a spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv pozostalej obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, a preto podľa § 4 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie, ktoré si žalobca uplatnil a preukázal, a to aj z toho dôvodu, že už ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti. Žalovaná strana namietala premlčanie uplatnenej pohľadávky v pôvodnom konaní, s tým, že žalobca v tom čase ako žalovaný 2/, nenamietal premlčateľnosť. V tomto smere poukázal na skutočnosť, že žalovaná strana vstup do pôvodného konania ako vedľajší účastník výslovne odmietla, namietala, že nezodpovedá za nemajetkovú ujmu, pričom teraz vytýka nedostatočnú starostlivosť o spor. V tomto smere poukázal na bod 52 odôvodnenia prvostupňového rozsudku v tomto konaní. V pôvodnom konaní sa žalobca bránil, neakceptoval prvostupňové rozhodnutie čo do výšky nemajetkovej ujmy ako aj túto uhradiť. Preto odmietnutie úhrady plnenia zo strany žalovanej s poukazom na § 5 ods. 2 písm. b) zákona o povinnom zmluvnom poistení nie je na mieste. Žalobca ako pôvodne žalovaný 2/ v pôvodnom konaní podal odvolanie, avšak krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Keď dané rozhodnutia v pôvodnom konaní sú právoplatné a vykonateľné, prisúdená nemajetková ujma je uhradená, námietka žalovanej strany, že v pôvodnom konaní nebola uplatnená námietka premlčania, neobstojí, je účelová, pretože nemajetková ujma ako právo sa nepremičuje, medzi ktoré treba zaradiť aj právo na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa § 100 ods. 2 OZ sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Osobitná úprava nepremičateľnosti práv podľa § 13 ods. 2 OZ upravená nie je. Právna teória aj prax je jednotná v závere, že neoprávneným zásahom do osobnostného práva je aj spôsobenie smrti, kde prichádza do úvahy možnosť primeraného zadosťučinenia vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Takéto priznanie náhrady ujmy v peniazoch zmierňuje nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní satisfakčnú funkciu. Uvedená nemajetková ujma bola určená súdnym rozhodnutím a uvedenú výšku žalobca nemohol ovplyvniť. Čo sa týka námietky, že nemajetkovú ujmu žalobca uhradil ako fyzická osoba a nie ako živnostník uvedený v súdnom rozhodnutí, je nedôvodná, pretože subjektom bol stále len žalobca alebo žalovaný 2/ v pôvodnom konaní ako fyzická osoba. Túto nemajetkovú ujmu, aj keď žalobca mal ukončenú živnostenskú činnosť, musel uhradiť, pretože v opačnom prípade, ak by ju neuhradil, dostal by sa ako fyzická osoba do omeškania a hrozilo by mu exekučné konanie, s ktorým by boli spojené ďalšie trovy. Nakoľko ide o vzťah medzi sporovými stranami ako poisťovateľa a poistníka, preto žalobca žiada a má právo, keďže plnil, aby mu poisťovňa v zmysle § 4 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení túto uhradenú nemajetkovú ujmu plnila. Preto na základe uvedeného žiadal žalobnému návrhu o zaplatenie 12.000 € v celom rozsahu vyhovieť a priznať aj náhradu trov.

19. Žalovaná zotrvala na doterajších vyjadreniach, poukázala na to, že žalobca v pôvodnom konaní nevedel riadne obranu, pričom žalobu žiadala zamietnuť z dôvodu, že žalobca v pôvodnom konaní nevzniesol námietku premlčania, taktiež nenamietal svoje nesprávne označenie. Už v čase podania žaloby žalobca (v procesnom postavení žalovaného II) neexistoval v označení tak, ako bol žalovaný.

V čase podania žaloby už právne neexistoval 2 roky a v tomto smere mala za to, že až správnym označením by došlo k spočívaniu premlčacej doby. Žalovaný 2/ zanikol 10.06.2012, pričom bol takto označený obchodným menom, IČO-m a miestom podnikania žalobou zo 07.11.2014. Túto skutočnosť bolo treba namietat' zo strany žalovaného 2/ v pôvodnom konaní, čo by znamenalo zjavné premlčanie nemajetkovej ujmy aj v objektívnej lehote, aj podľa § 106 Občianskeho zákonníka, ale aj podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného je zrejmé, že by nestihol ani 3-ročnú premlčaciu dobu, pričom bez ohľadu na túto skutočnosť, by subjektívna 2-ročná lehota uplynula márne. Ďalej mala za to, že žalobca nie je aktívne legitimovaný ani v tomto konaní, keďže exekučný titul znel na neexistujúci subjekt a na základe tohto exekučného titulu žalobca plnil. Poukázala tiež na aktuálne rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/24/2020, s tým, že do roku 2016 nemajetková ujma nebola považovaná za náhradu škody na zdraví, a preto sa aplikovala 3-ročná doba v zmysle § 101 OZ. Od konca roku 2016 bol prijatý názor, že nemajetkovú ujmu treba považovať za náhradu škody na zdraví a z tohto dôvodu je treba aplikovať premlčaciu dobu v zmysle § 106 OZ, teda sa premlčuje v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Plnenie žalovaná odmieta s poukazom na výluku v zmysle § 5 ods. 2 písm. b) a tiež s poukazom na § 5 ods. 1 písm. d) zákona o povinnom zmluvnom poistení. Aj napriek tomu, že v danom ustanovení je odkaz na osobitný predpis zákona č. 437/2004 Z.z., mala za to, že je potrebné túto výnimku aplikovať aj pre daný prípad, teda žalobca sa zaviazal uhradiť plnenie nad rámec ustanovení osobitnými predpismi. Exekučný titul znel na neexistujúci subjekt. Pokiaľ ide o namietané nevstúpenie žalovanej do pôvodného konania, toto bolo plne dôvodné, nakoľko išlo o žalobu z roku 2014, kedy ešte všetka judikatúra Najvyššieho súdu prezentovala názor, že nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením. V tom čase nebol teda jediný dôvod, prečo by žalovaná mala mať právny záujem na výsledku toho konania. Žalobca má zjavne nesprávny právny názor o nepremlčateľnosti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, čo spôsobilo, že zásadnú námietku v pôvodnom konaní nevzniesol. To, že sa premlčuje náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, je zjavné zo všetkej judikatúry Najvyššieho súdu, ktorá je dostupná. Z uvedených dôvodov považovala žalobu za nedôvodnú a navrhla, aby súd žalobu zamietol a v prípade úspechu jej priznal trovy konania.

20. Podľa § 795 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občianskeho zákonníka) povinnosť poisťiteľa plniť a jeho právo na poistné vznikne prvým dňom po uzavretí poisťnej zmluvy, ak nebolo účastníkmi dohodnuté, že vznikne už uzavretím poisťnej zmluvy alebo neskôr.

21. Podľa § 797 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (1) Právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený) (2) Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poistná udalosť) (3) Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poisťnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

22. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

23. Podľa § 820 OZ, z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poisťnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poisťných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

24. Podľa § 4 ods. 1,2,4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „PZP“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve, (2) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku, (4) poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie

v rozsahu odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 5 ods. 1 písm. d) PZP, ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť škodu, ktorú poistený uhradil alebo sa zaviazal uhradiť nad rámec ustanovený osobitnými predpismi alebo nad rámec právoplatného rozhodnutia súdu o náhrade škody, alebo na základe rozhodnutia súdu, ktorým bola schválená dohoda účastníkov konania, ak poisťovateľ alebo jedným z týchto účastníkov.

26. Podľa § 5 ods. 2 písm. b) PZP, Ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ je oprávnený plnenie sčasti alebo úplne odmietnuť, ak sa poistený zaviazal uhradiť premlčanú pohľadávku.

27. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 100 ods. 2 veta prvá OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

29. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobe je potrebné vyhovieť. V konaní bolo nesporné, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol na základe poistnej zmluvy poistný vzťah v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Tiež bolo nesporné, že žalobca uhradil poškodenej p. G. F. sumu 12.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to na základe rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 10C/231/2014 - 149 zo dňa 28.1.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/176/2017-196 zo dňa 30.1.2018. Tým bol daný základ vzniku povinnosti žalovanej v súlade s § 788 ods.1 OZ poskytnúť plnenie v prospech žalobcu vzhľadom na to, že nastala poistná udalosť, na základe ktorej bol žalobca zaviazaný nahradiť vzniknutú škodu z titulu uhradenej nemajetkovej ujmy v súvislosti s prevádzkou poisteného motorového vozidla, ktorého nároku sa v tomto konaní domáhal žalobca ako poistený voči žalovanej ako poisťiteľovi. Predmetom konania, po zrušení prvého rozsudku súdu prvej inštancie, zostal regresný nárok žalobcu (poisteného) voči žalovanej (poisťovateľovi) na zaplatenie 12.000 Eur.

31. Žalovaná v konaní namietala, že v danom prípade nie je povinná žalobcovi plniť z dôvodu existujúcich výluk z poistenia v zmysle § 5 ods. 1 písm. d) a § 5 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Súd sa s týmto právnym názorom žalovanej nestotožnil.

32. Podstatou sporu bolo teda posúdenie, či žalovaná žalobcovi opodstatnene odoprela poistné plnenie s poukazom na § 5 ods. 1 písm. d) a § 5 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení.

33. Ohľadom výluky v zmysle § 5 ods. 2 písm. b) zákona o PZP žalovaná argumentovala tým, že žalobca (ako žalovaný II) nevzniesol v pôvodnom konaní námietku premlčania, nechal sa zaviazat' na náhradu škody a takýto nárok nie je možné preplatiť cez povinné zmluvné poistenie. Uviedol, že v danom prípade treba aplikovať na počítanie premlčacej doby § 106 OZ, teda 2 ročnú premlčaciu dobu, rovnako ako na SSU a bolestné. Zároveň uviedol, že žalobca (v postavení žalovaného) v pôvodnom konaní ani právne neexistoval, keďže už v čase podania žaloby dva roky neprevádzkoval živnostenskú činnosť, premlčacia doba by spočívala až v okamihu správneho označenia žalovaného, s tým, že žaloba bola podaná až v posledný deň 3 ročnej premlčacej doby, teda by márne uplynula aj trojročná premlčacia doba.

34. V tejto súvislosti súd uvádza, že v čase pôvodného konania (sp. zn. 10C/231/2014) bola už ustálená judikatúra súdov, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je osobným právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje v zmysle § 101 OZ, pričom premlčacia doba začína plynúť okamihom, kedy došlo k neoprávnenému zásahu resp. dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu

do osobnostných práv - napr. moment smrti, (viď rozsudok NSSR 5Cdo 265/2009 zo dňa 17.2.2011, ďalej rozsudok NSSR 2Cdo 194/2011 zo dňa 27.11.2012, rozsudok NSSR sp. zn. 2Cdo 278/2007 zo dňa 25.9.2008, rozsudok NSČR sp.zn. 3Cdo 4318/2007). Pokiaľ ide o posúdenie plynutia premlčacej doby nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poškodeného (v pôvodnom konaní G. F.) proti škodcovi - žalobcovi (v pôvodnom konaní v pozícii žalovaného II), bolo potrebné vychádzať z § 101 OZ, teda z trojročnej premlčacej doby. Aplikácia § 106 OZ prichádza do úvahy pri posúdení premlčacej doby vo vzťahu poškodeného k poisťovni. Rovnako skonštatoval aj Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co 24/2020 - 258 zo dňa 24.2.2021, na ktorý poukazovala v priebehu konania žalovaná. Súd potom dospel k záveru, že k premlčaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v pôvodnom konaní nedošlo, keďže k rozhodnej udalosti - vzniku ujmy došlo dňa 7.11.2011, teda odo dňa nasledujúceho t.j. od 8.11.2011 začala plynúť premlčacia doba, uplynula by dňa 8.11.2014, pričom žaloba bola podaná dňa 7.11.2014, teda v rámci plynutia premlčacej doby.

35. Ani nesprávne označenie žalobcu (v pôvodnom konaní žalovaného II) nemôže priniesť iný záver súdu o plynutí premlčacej doby. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalobca podal žalobu v rámci plynutia premlčacej doby, pričom v konaní riadne pokračoval. Civilné súdne konanie začína dňom keď došla žaloba na súd, teda rozhodujúce je, kedy došla žaloba na súd. Účinky prerušenia premlčacej doby má aj taká žaloba, ktorá neobsahuje všetky predpísané náležitosti, je nezrozumiteľná, neurčitá, to však za podmienky, že súd po márnej výzve na opravu alebo doplnenie konania konanie nezastaví, môže byť podaná aj na vecne, miestne nepríslušnom súde. Odo dňa uplatnenia práva premlčacia doba neplynie, ak sa v konaní riadne pokračuje, t.j. aj podaním nesprávnej žaloby premlčacia doba spočíva, prerušuje sa jej plynutie. Žalobca v nej riadne pokračoval /v začatom konaní riadne pokračoval (§ 112 OZ) aj ten účastník súdneho konania, ktorý súčinnosť so súdom v konaní sám nevyvíja, svojimi úkonmi však nebráni priebehu konania a jeho skončeniu rozhodnutím súdu vo veci (R 32/1978). O riadne pokračovanie v konaní nejde vtedy, keď účastník zavini zastavenie konania preto, že neopraví vady žaloby (§ 139 a nasl. CSP), bezdôvodne vezme žalobu späť (§ 144 a nasl. CSP), neodôvodnene preruší konanie podľa § 163 CSP atď./, nebol súdom vyzvaný na opravu (na čo mal súd prihliadať ex off), teda nemožno hovoriť, že by riadne nepokračoval. Súd však nevyzval žalobcu na opravu (čo bola záležitosť súdu, bez toho, aby to žalobca resp. žalovaný II namietal), táto nečinnosť nemôže ísť na ťarchu účastníka a nemôže mať za následok pokračovanie plynutia premlčacej doby (pozri Občiansky zákonník, komentár Fekete str. 529, tiež rozsudok NSČR sp.zn. 25Cdo 3221/2011, sp. zn. 22Cdo 3110/2010, ÚS ČR II. ÚS 182/2001).

36. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná nebola oprávnená odmietnuť plnenie žalobcovi s poukazom na výluky v zmysle § 5 ods.2 písm.b) zákona o PZP, keďže žalobca sa nezaviazal (a ani nebol súdom zaviazaný) uhradiť premlčanú pohľadávku.

37. Rovnako nebolo zo strany žalovanej dôvodné odmietnutie plnenia s poukazom na výluky v zmysle § 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP, kde žalovaná argumentovala tým, že žalobca sa zaviazal uhradiť škodu nad rámec ustanovený osobitnými predpismi (nad rámec zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia), keď exekučný titul znel na neexistujúci subjekt, napriek tomu žalobca z tohto titulu plnil. Z rovnakého dôvodu žalovaná namietala aj aktívnu legitimáciu žalobcu, keď na žalobcu neprešlo právo z exekučného titulu. S týmto právnym názorom sa súd v celom rozsahu nestotožňuje. Je síce pravdou že v pôvodnom konaní bol žalobca (v postavení žalovaného II) nesprávne označený, keď už v čase podania mal ukončenú podnikateľskú činnosť, čo sa malo v pôvodnom konaní odstrániť, avšak nie je to dôvod na zamietnutie žaloby, len na odstránenie väd. Subjekt totiž stále existuje, ale ako fyzická osoba nepodnikateľ. Skutočnosť, že fyzická osoba podnikateľ prestane vykonávať svoju podnikateľskú činnosť a ukončí svoje živnostenské oprávnenie, nie je dôvodom zániku fyzickej osoby. Fyzická osoba a fyzická osoba podnikateľ je stále tou istou osobou, s rovnakým majetkom, s rovnakými právami a povinnosťami. Po zániku podnikateľského oprávnenia stráca táto fyzická osoba oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti, ale táto fyzická osoba nezaniká, rovnako ako nezanikajú jej záväzky z podnikateľskej činnosti. Keďže je fyzická osoba a fyzická osoba podnikateľ tou istou osobou a ich majetkový substrát nie je nijako oddelený, zodpovedá fyzická osoba podnikateľ za svoje záväzky celým svojím majetkom. Z uvedeného dôvodu je daná aktívna legitimácia žalobcu, pričom na daný prípad nemožno aplikovať ani výluky v zmysle § 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP, keďže nebolo preukázané, že by žalobca plnil nad rámec ustanovený osobitnými predpismi.

38. Pre úplnosť súd uvádza, že pasívna legitímácia žalovanej je daná s poukazom na doterajšiu rozsiahlu rozhodovaciu činnosť súdov, keď škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, pričom v spore o náhradu je poisťovňa pasívne legitimovaná (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. 8/2018 a R 61/2018).

39. Napokon súd uvádza, že žalobca neporušil žiadne z ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. v tom smere, že by si zanedbal oznamovaciu povinnosť v konaní sp. zn.10C/231/2014, nakoľko priamo poškodený si uplatnil nárok na súde voči škodcovi (žalobcovi), na ktorého strane označil žalovanú - jeho poisťovateľa za vedľajšieho účastníka. Žalovaná v konaní ako vedľajší účastník sa vo veci písomne vyjadrila po doručení žaloby, kde nesúhlasila so vstupom do konania sp. zn.10C/231/2014 z dôvodu, že žalovaná bola toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca (ako žalovaný 2/) vystupoval v konaní aktívne, vo veci podal proti vydanému prvostupňovému rozsudku odvolanie, namietal, že v konaní mala vystupovať aj žalovaná - poisťovňa. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že žalobca v pôvodnom konaní si nezanedbal žiadnu oznamovaciu povinnosť, naopak žalovaná nekonala obozretne, odmietla vstúpiť do konania ako vedľajší účastník. Neobstojí ani argumentácia žalovanej odvolávajúcej sa na v tom čase aktuálnu judikatúru súdov, kedy škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti nemala byť považovaná nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Podľa názoru súdu v tomto smere práve žalovaná nekonala predvídavo, nič jej nebránilo sa z opatrnosti zúčastniť v tomto konaní a produkovať prípadne i argumenty, pre ktoré by nemala byť zodpovedná za náhradu škody - nemajetkovej ujmy. Tým, že žalovaná nevstúpila ako vedľajší účastník do konania, čo vyjadrila písomne v súvislosti s výzvou žalobkyne na vstup do konania, následne sa nemohla zúčastniť pojednávania, tým tiež nevyužila svoje právo ako vedľajší účastník podať odvolanie proti rozsudku, čím sama prispela k tomu, že nevyužila prostriedky procesného útoku a obrany, na ktoré sa teraz odvoláva. Nemôže preto vytýkať žalobcovi, že nevyužil také prostriedky obrany, ktoré by využila žalovaná ako vedľajší účastník.

40. S poukazom na uvedené súd žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

41. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a naopak, žalovaný má plný úspech, ak žalobca je plnom rozsahu zamietnutá. Pokiaľ žalobný petit nepozostáva z dvoch samostatných nárokov, keďže žalovanú pohľadávku a jej príslušenstvo za také nemožno považovať, úspech žalobcu nemožno posudzovať aj s ohľadom na úspech vo vzťahu k príslušenstvu uplatnenej pohľadávky. Pokiaľ žalobca bol úspešný vo vzťahu k istine uplatneného nároku, je treba žalobcu považovať za plne úspešného v predmetnom spore (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co 1902018-130 zo dňa 13.12.2018). Žalobca bol v spore čo do žalovanej istiny úspešný (čiastočne vzal žalobu späť len čo do časti späťvzatých úrokov z omeškania), a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnej žalovanej. O výške trov bude v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah v akom rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).